

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto din 40.—, za pol leta din 20.—, za četrt leta din 10.—, — Za inozemstvo je dodati poštnino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Franciškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Franciškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne nameščence in upokojence

Fr. R.:

Pred prvim aprilom

Kakor vsako leto, tudi letos držav. uslužbenci in upokojenci s strahom v srcu napeto pričakujejo, kaj jim prinese prvi april. Kolikor je doslej prišlo glasov o predlogu novega proračuna v javnost, so pogledi v bodočnost vse prej kot rožnati. Že lani in predlani smo ob tem času, tako rekoč ob dvanajsti uri, opozarjali in rotili odločujoče, naj se pri obravnavanju novega proračuna in finančnega zakona spomnijo na skrajno revno in že kar obupno stanje ogromne večine držav. nameščencev in upokojencev. Vsa ta opozorila, vse neštevilne spomenice in vsa posredovanja, prošnje in resolucije naših stanovskih društev so bila zaman. Z izgovorom, da država nima potrebnih sredstev so bile vse te prošnje preslišane.

Mislimo, da je res docela odveč utemeljevati in nanovo dokazovati, da je naš stan že davno zdrknil globoko izpod eksistenčnega minuma, da naši prejemki ne zadoščajo niti za najskromnejše življenje in da je obstanek drž. uslužbenstva v temeljih ogrožen in mogoč le na škodo zanesljivosti in točnosti javne uprave in na račun gmošnega in telesnega propadanja drž. uslužbencev in njihovih družin. Vse to so posamezne naše organizacije ponovno, že do vseh podrobnosti statistično dokazale s pregledi, izdelanimi na podlagi uradnih statističnih podatkov. — Uradni indeksi potrjujejo isto. Revščina drž. uslužbencev in upokojencev, ki je dosegla vrhunec, je notorična, prav tako tudi strahotna njihova prezdolženost.

In vendar se nam mora zdeti čudno, ko beremo poročila o skupščinskih obravnavah. O vsem mogočem govorimo na dolgo in široko poslanci, vsi mogoči stanovi najdejo zagovornike, ki z vso silo in prepričevalnostjo branijo interese posameznih slojev, mnogokrat tudi v škodo celote. O našem vprašanju se ni govorilo skoro nič, in še to le mimogrede. Ugotovilo se je nekolikokrat, da v predlogu proračuna ni opaziti nobenih postavk za zvišanje naših prejemkov — to je bilo pa tudi vse. In vendar je med narodnimi poslanci lepo število naših tovarišev, ki so sami še do večeraj okušali vse bridkosti uradniškega stanu in ki iz lastne izkušnje vedo, kako upravičene so naše zahteve. Zato tem teže razumemo, da se nihče izmed njih ne oglasi s takšno silo in s takšnim poudarkom, da bi kaj zaleglo.

Lani so nam z uradnih mest pred sprejetjem proračuna slovesno in svečano zagotavljali, da se bo našim upravičnim zahtevam ugodilo kar najprej. Že v jeseni leta 1935., ko so nam znižali in okrnili prejemke, so zagovarjali redukcijo z nezadovoljivim stanjem drž. financ, zlasti pa z veliko pocenitvijo življenja, ki je nastopila kot posledica skoro popolnoma ustavljenega izvoza kmetijskih pridelkov. Jeseni leta 1936. je tedanji ministrski predsednik na javnem zborovanju slovesno in izrečno zagotovil, da bo »s splošnim izboljšanjem gospodarskih razmer, upamo, prišel tudi čas, da ugodimo upravičnim željam naših držav. uradnikov in uslužbenecv«. V lanski proračunski obravnavi se je s strani vlade priznalo, da so naši prejemki nezadostni in da jih bo kar najprej treba zvišati, samo da se popravijo drž. finance. Koliko obljub so prinesla iz Beograda razna odposlanstva naših organizacij, zlasti iz časov pred volitvami! Upokojencem je bilo čisto formalno obljubljeno zvišanje doklad in pokojnin, vsem pa izboljšanje prejemkov vsaj s 1. aprilom 1939. Samo še par tednov nas loči od tega dne.

Znižanja v letu 1935. so bila po uradnem zatrdilu samo izjemna in začasna. Medtem so se drž. dohodki ne-

pričakovano dvignili, gospodarska delavnost se je razživela, pridobitna konjunktura je nadvse živahna. Tedanja pocenitev življenja je že davno minila in so se od leta 1935. cene poglavitnim življenjskim potrebščinam po uradnih ugotovitvah dvignile vsaj za 30 do 40 %. Naši prejemki so pa ostali v bistvu isti, kajti malenkostno popraviло doklad, ki je veljalo samo za aktivne, v letu 1937. dejansko ni skoraj nič izboljšalo našega gmošnega položaja. — Navzlic znatno zvišanim drž. dohodkom in navzlic silno občutni podražitvi vsega življenja je ostalo vse pri starem. Prejemkom nam niso zvišali, pač pa plačujemo še vedno »izredni« 1 % prispevek k uslužbenskemu davku, plačujemo še zmerom kuluk, še vedno so v veljavi omejitve za uživanje doklad omoženih uslužbenk itd. Upokojenci pa od leta 1935. sploh še niso prejeli nobenega izboljšanja.

Značilno je, da vsi dobromisleči ljudje, tudi pripadniki drugih stanov, brez ovinkov priznavajo upravičenost in nepretiranost naših zahtev in jih tudi podpirajo, kjer morejo. Zlasti trgovski in drugi pridobitni krogi vselej odločno in javno zagovarjajo naše stališče in se zavzemajo za kar najizdatnejše zvišanje prejemkov. Saj vedo, da končno to zvišanje pride v korist njim samim, ker se bo gospodarski promet močno oživel. Toda, kakor se zdi, so tudi njihova prizadevanja zaman.

Državnega uslužbenstva in upokojencev se polašča že upravičen strah, da jim tudi letošnji 1. april ne bo prinesel rešitve. Dokaz temu je, n. pr. tudi okolnost, da je učiteljsko stanovsko

glasilo objavilo predlog, naj bi se — če že res ni mogoče zvišati prejemkov — uradoma znižale vsaj cene glavnih življenjskih potrebščin: moke, kruha, mleka, masti, olja, sladkorja itd. Saj drž. nameščentstvu ni, da bi zbiralo denar po nogavicah, temveč da si s svojimi prejemki more nabaviti vsaj najpotrebnejše. Dokler so pa stanovanja tako draga, dokler je obleka, obutev in hrana za človeka, ki živi samo od golih službenih prejemkov, skoro nedosegljiva, toliko časa je treba na vsak način zvišati prejemke, sicer bo ves stan drž. uslužbenstva propadel. Samo gmošno zavarovani javni uslužbenec je res lahko odporen nasproti vsem izkušnjam, ki jih je od dne do dne več. Samo gospodarsko uravnovišeni javni uslužbenec se more z vso silo in sposobnostjo posvetiti svojim dolžnostim. Kogar pa neprestano tarejo hude gmošne skrbi, kdor vzdržuje sebe in številno družino navzlic vsi varčnosti samo s tem, da se prekomerno zadoljuje, tak javni uslužbenec utegne danes ali jutri zaiti na stranpota, odkoder skoro ni več vrnitve. Požrtvovalnost in vestnost je mogoče zahtevati le od gmošno vsaj za silo preskrbljenega uslužbenca. Neprestano pomanjkanje, v katero so obsojeni drž. nameščenci, končno zrahlija najbolj kremenite značaje, oslabi najbolj odporne delavce, da se jih polasti nebriznost, popolna apatija.

Na te splošno človeške pojave naj bi se spomnili naši narodni zastopniki v Beogradu, ko obravnavajo drž. proračun, ki nam bo za prihodnje leto odmeril prejemke. O vestnosti, poštenosti in vneme državnega uslužbenstva je v mnogem odvisna usoda države in državljanov.

ključila veljavnost splošne odločbe D. R. št. 107.201/24. Zato se je orožniška upokojevska organizacija borila ves čas, da se prizna vsem orož. upokojencem tudi po 1. aprilu 1927., in prav tako seveda tudi za ves čas od 1. septembra 1924., enaka doklada kot vsem drugim upokojencem. Za nazaj naj se jim pa izplačajo razlike.

Veliko škodo so pa utrpeli premnogi orož. upokojenci tudi zato, ker se jim je od leta 1922. do 1929. izplačevala pomotoma osebna doklada prenizko, namreč po čl. 3, namesto po čl. 5 nav. odločbe. Ta drugi člen določa namreč doklado tistim upokojencem, ki uživajo osebno pokojnino od polne plače. Vsem tem je treba tudi za nazaj pravilno odmeriti pokojnino in jim izplačati razlike.

Društvo žandarmerijskih upokojencev in Ljubljani je — oziraje se na okolnost, da še vse doslej vprašanje pravilne odmere pokojnin in doklad ni bilo rešeno — pravkar razposlalo vsem narodnim poslancem, senatorjem in drugim odločujočim činiteljem posebno spomenico, s katero prosi, naj bi se v osnutek novega finančnega zakona za 1939./40. vnesel tudi sledeči predlog:

predlog:

»Da se končno odpravi nezakonito stanje in se upokojenim orožnikom priznajo po zakonu in uredbah pripadajoči pokojninski prejemki ter doklada, naj se vnese v finančni zakon za leto 1939./40. ta-le določba:

1. Upokojenim orožnikom (orožniškimi podčastnikom, kaplarom in redovom), ki so bili v letih 1920., 1921. in do 1. aprila 1922., t. j. do uveljavljenja zakona o žandarmerijskem penzijskem fondu od 18. februarja 1922., upokojeni s prejemki po določbah bivših avstrijskih pokojninskih predpisov s pokojninami v kronskih zneskih, darsi so že prejeli aktivnetno plačo v dinarskih zneskih, je odmeriti pokojnino od njihovih zadnjih aktivnih prejemkov v dinarjih. Vsem prizadetim se izplačajo razlike med prejetimi in pripadajočimi prejemki, in to od dne upokojitve do prevedbe na dinarsko pokojnino.

2. a) Upokojenim orožnikom, ki so bili upokojeni v letih 1922. do 1929. po predpisih zakona o orožniškem pokojninskem fondu od 18. februarja 1922., pripada od 1. septembra 1924. dalje draginjska doklada po predpisih odločbe ministrskega sveta o drag. dokladah drž. upokojencev od 8. oktobra 1924., D. R. št. 107.201. Čl. 164. fin. zak. za leto 1927./28. se črta. Vsem prizadetim je izplačati razliko med prejetimi in po odločbi D. R. št. 107.201/24 pripadajočimi jim draginjskimi dokladami tudi za čas od 1. aprila 1927. dalje.

b) Tistim upokojenim orožnikom, upokojenim v letih 1922.—1929., katerim se je pomotoma priznala in izplačevala osebna drag. doklada po čl. 3. odst. III. odločbe min. sveta D. R. št. 107.201/24 od 8. oktobra 1924., namesto po čl. 5. je za ves čas od 1. septembra 1924. dalje, dokler je veljala dotična odločba, priznati osebno in rodbinsko draginjsko doklado pravilno po čl. 5. — Razliko med prejetimi in po cit. odločbi min. sveta pripadajočimi osebni in rodbinskimi dokladami je prizadetim v celoti naknadno izplačati.«

L. A.: Upravičnim težnjam orožniških upokojencev je treba ugoditi

Večkrat smo že prav podrobno in izčrpno poročali o nepravilnostih in nezakonomostih, ki so se pred leti zgodile velikemu delu naših upokojenih orožnikov pri odmeri pokojnine in draginjskih doklad. Posameznim so bile te napake vsaj deloma popravljene, nekaterim pa še do zdaj ne, v celoti pa v Sloveniji menda nikomur. Zadnji čas je že, da se te napake in to neopravičljivo zapostavljanje naših orožniških upokojencev končno neha in da se jim prizna, kar jim po zakonih in zakonskih uredbah gre.

Znano je, da so se upokojenim orožnikom, ki so bili v savski, primorski in dravski banovini pred uveljavljenjem zakona o orožnikih iz 1. 1922. upokojeni, odmerile pokojnine v kronskih zneskih, čeprav so v aktivni službi že prejeli dinarske plače. Zato so vsi ti hudo prikrajšani nasproti tovarišem iz ostalih delov države, ki so jim bile ob istem času pokojnine pravilno odmerjene od poslednjih aktivnetnih prejemkov v dinarjih.

Naši orožniški upokojenci, zlasti pa njihovo agilno »Društvo žandarmerijskih upokojencev za Jugoslavijo« s sedežem v Ljubljani, so se ves čas doslej zman borili, da se tem oškodovancem popravi krivica in da se jim vsaj naknadno priznajo pravilne pokojnine. Na žalost doslej navzlic neprestanemu prizadevanju ni bilo mogoče doseči uspeha. V primorski banovini so bile te pomotne upokojitve že v letu 1924. popravljene, ter so bili prizadetj vnovič pravilno prevedeni in se jim je od dne prvotne upokojitve izplačala razlika, ki je niso prejeli zaradi napačne odmere pokojnine. Šele leta 1926. se je pa posrečilo izposlovati od ministrstva za notranje zadeve odloč-

bo, s katero se je tudi za orož. upokojence iz dravske in savske banovine pojasnilo, da jim je bila pokojnina prenizko odmerjena. Vendar se tudi ta ministrska odločba ni mogla v celoti izvesti, ker je glavna kontrola nasprotovala. Proti odklonilnim odlokom so se nekateri upokojenci pritožili na državni svet, ki je v nekaterih primerih razsodil v prid tožnikom in jim priznal povračilo razlike za ves čas od upokojitve dalje, v drugih pa ne. Skratka: doslej to vprašanje še ni za vse enotno in pravično rešeno.

Tudi glede odmerjenja draginjskih doklad imajo orožniški upokojenci iz Slovenije opravilne pritožbe. Navzlic uveljavljenju odločbe ministrskega sveta D. R. št. 107.201/24, ki je za vse upokojence vseh panog v državi določila enotne in enake draginjske doklade, so se upokojenim orožnikom izven predvojne Srbije tudi po 1. septembru 1924. izplačevale še naprej nižje draginjske doklade po prejšnjih, medtem že razveljavljenih predpisih zakona o orož. pokojninskem skladu od 18. februarja 1922. Prizadeti upokojenci so le deloma vložili tožbe na državni svet, ki jim je seveda razsodil v njihov prid. Takih razsodb je bilo za orož. upokojence iz Slovenije nekaj nad 200, drugi upokojenci pa zaradi nevednosti ali nebriznosti niso vložili tožb. V finančni zakon za leto 1927./28. je bil pa nato vrnjen čl. 164, ki je določil, da gre do orož. upokojencem navzlic odločbi D. R. št. 107.201/24 izjemoma še nadalje draginjske doklade po zakonu o drag. dokladah od 28. februarja 1922., skladno s predpisi zakona o orož. pokojn. skladu. S tem členom se je samá za orožnike, upokojene po pravkar cit. zakonu od 1. aprila 1922., iz-

Poravnajte naročnino!

Železničarji kličejo na pomoč!

(Konec.)

Kako živi n. pr. železniški delavec-profesionist v Ljubljani, pričajo sledeči podatki:

Po 9 letih službe zasluži mizar dnevno 38 din (je brez povečane dnevnice), mesečno za 25 dnevno zaposlitvev 950 din.

Redni odbitki od mesečnega zaslužka znašajo:	din
za upravno stanovanje	180,—
„ pokojninsko zavarovanje	63,—
„ bolniško zavarovanje	28,50
„ davek	6,—
„ 1 % doprinos k usluž. davku	1,—
„ organizacijo	10,—
„ njegovo in žene posmrtno zavarovanje	25,—
Skupaj	313,50

S preostankom din 636,50 mora kriti vse življenjske potrebščine za sebe, ženo in 3 otroke v starosti 8, 7 in 6 let.

Stroški za prehrano znašajo na mesec:

za 1 1/2 l mleka na dan	113,50
„ 40 kg moke mesečno	132,—
„ 4 kg sladkorja	56,—
„ 3 kg masti	60,—
„ 30 kg krompirja	30,—
„ 1 1/2 kg žitne kave	32,50
„ meso na mesec	50,—
„ kurjavo na mesec	60,—
„ razsvetljava, na mesec	30,—
Skupaj	564,—

Stalno ima tudi odtegljaj na račun na kredit nabavljalne manufakture. Višina obroka je vsekakor nizka, ker mu ostane za to mesečno samo še okrog 72 din.

Navedeni izdatki tedaj prav do čela izčrpajo ves njegov zaslužek pri železnici in s tem so komaj kriti stroški za najnujnejše življenjske potrebe. Odkod naj vzame ta uslužbenec potrebna sredstva za ostale potrebe (šolo, obleko, obutev, nadoknado obrabljenega osebne in posteljnega perila itd.). V sili in potrebi si pomaga s prostanskim zaslužkom. Dela pod roko svojo obrt tudi doma in s tem izvaja nelojalno konkurenco obrtnikom. Kdo mu more to vzeti za zlo?

To je samo en primer in še ta ni najbolj drastičen. Lahko bi dokazali druge, ki zgovorno pričajo še o veliko večji bedi, ki vlada v vrstah železniškega delavstva, ko zasluži posameznik po 1,80 do 2 din na dan in člana družine.

Položaj državnih uslužbencev na Češkoslovaškem

Glede omejitve števila žensk v državni službi so bile izdane še boljdalekosežne določbe. Predvsem gre stremenje vlade za to, da se odstranijo vse omožene ženske iz službe. — Predvsem je bil omoženim češkoslovaškim uslužbenkam stavljen do 16. ja-

Zaključek.

Mislimo, da je s prednjimi navedbami dovolj jasno prikazano trenutno stanje železniškega osebja tako v pogledu nezadostnih plač, kakor tudi službene zaposlitve.

Ugotavljamo, da se v tako kritičnem in obupnem stanju kot danes, železniško osebje še ni nahajalo. Vsi, ki so poklicani, da vodijo brigo o naših železnicah in železničarjih, morajo sprevideti nujno potrebo, da se čimprej pristopi k rešitvi vprašanja izboljšanja gmotnega in moralnega stanja osebja.

Po našem prepričanju se da železničarjem trenutno pomagati že na osnovi sedaj veljavnih predpisov, zakar je treba le:

1. priznati nastavljenemu osebju osebne in rodbinske doklade v višini kot jih je imelo takoj po uveljavljenju sedanjega zakona o držav. prometnem osebju,

2. da se dnevničarjem zvišajo nagrade, kolikor se ne nastavijo za uslužbenca po zakonu,

3. da se novi upokojevci izenačijo glede draginjskih doklad z aktivnim osebjem, in se starim upokojevcem zvišajo draginjske doklade tako, da bodo njihovi prejemki izenačeni s prejemki novih upokojevcem,

4. da se v večjem obsegu izkoristijo določbe čl. 40. delavskega pravilnika glede povečanih dnevnic.

Železničarji v območju ljubljanskega železniškega ravnateljstva se prav dobro zavedajo:

1. važnosti železnice za narodno državo in njeno obrambo;

2. važnosti svoje težke, naporne, odgovorne in nevarne službe;

3. da so naše železnice glede jakosti prometa in rentabilnosti na prvem mestu v državi;

4. da je večina osebja, predvsem eksekutivnega, preobremenjena in da ne prejema za večjo storilnost nikake odškodnine;

5. da živimo v krajih z razvito kulturo in civilizacijo;

6. da smo nekdanji živeli v boljših in bolj urejenih razmerah;

7. da so železničarji produktivni sinovi naše mlade države in upravičeni zahtevati izboljšanje svojega službenega položaja. Oblastni odbor

Združenja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, Ljubljana.

službena leta preko 10 let, pa za vsako po 6 %. Tako bo na pr. omožena uslužbenka, ki ima 10 polnih službenih let dobila 80 % enoletne plače, če ima n. pr. 7 let službe, dobi 56 %, s 15 leti ji gre 110 %, z 20 leti pa 140 % enoletne plače.

Glede tistih drž. nameščenk, ki do 16. januarja t. l. niso same zaposlile za odpust oz. upokojitev, se bo uradoma najprej preiskal njihov gmotni in družinski položaj in šele na to bodo ali odpustjene iz službe ali pa upokojene. V načelu ima vsaka uslužbenka pravico, da si izbere sama ali odpravnino ali pokojnino. Odpravnina se bo izplačala v 4 četrtletnih obrokih, razen če je nižja od 2000 kč.

Tiste drž. uslužbenke, ki so že dosegle 55. leto starosti, smejo po 16. januarju t. l. zahtevati upokojitev.

Po želji drž. uslužbenk se more priznana odpravnina spremeniti in izplačevati kot zavarovalnina za primer onemoglosti. Kadar taka uslužbenka doseže 55. leto starosti, prične to tako spremenjeno odpravnino uživati kot življenjsko rento, ki jo more celo po želji zvišati, če naknadno doplača po zavarovalno-tehničnih načelih izračunano dodatno mesečno premijo.

Vse te določbe veljajo za ženske v vseh državnih uradih, zavodih, podjetjih in tovarnah, prav tako pa tudi za samoupravne uslužbenke v vseh navedenih službah. Tudi za sodnice in učiteljice ni nobene izjeme. Pač pa ne veljajo te določbe za ločene žene, ki se preživljajo same od svoje plače.

Vse te določbe se smiselno uporabljajo tudi že za upokojene omožene uslužbenke, ki se prav tako morajo odločiti ali za odpravnino ali za izplačevanje življenjske rente od dovršenega 55. leta starosti dalje.

Ohranitev naših dobrotelnih ustanov

Zadnjič smo že poročali o odposlanstvu 37 človekoljubnih in dobrotelnih društev, združenj in skladov javnih in zasebnih uslužbencev, ki so sredi februarja v Beogradu posredovali pri odločujočih činiteljih, da bi se »pravilnik« o človekoljubnih ustanovah, ki se bavijo z zavarovanjem pogrebni in bolniških stroškov, ki grozi takim zavodom z onemogočenjem delovanja, preklical oz. tako spremenil, da bodo te ustanove mogle tudi v prihodnje še zasledovati svoje splošno koristne namene.

Odposlanstvo je sprejel tudi minister za trgovino in industrijo in pazljivo poslušal predložene pritožbe in želje. Odposlanci so ga prosili, naj izda kar najprej novelo k »pravilniku«, s katero bi se izvzele iz njegovih določb vse tiste ustanove, ki imajo izrazito stanovski značaj. Predvsem naj bi se pa trimesečni rok, ki ga je za prilagoditev novim predpisom določil ta pravilnik, podaljšal vsaj na leto dni, medtem naj se pa na posebni anketi ugotovi, kaj bi bilo potrebno spremeniti, da bo našim človekoljubnim ustanovam, ki delajo brez dobičkaželjnosti

Če se samska drž. uslužbenka omoži, izgubi službo in dobi samo odpravnino. V prihodnje se omožene ženske v češkoslovaške javne službe, razen v izjemnih primerih, ne bodo sprejemale.

Podobna je določba o sprejemanju moških uslužbencev, da se do konca leta 1940. ne morejo sprejemati v službo. Ves ta čas bodo ustavljena tudi vsa napredovanja v službi. Edino za drž. nameščenice iz izgubljenih pokrajin in za tistih 9000 javnih uslužbencev, ki so bili prej nastavljeni na ozemlju sedanje Slovaške, je dovoljena izjema, da se morejo tudi v dobi teh dveh let sprejeti v službo.

V zvezi z opisanimi določbami je tudi odredba, da ostanejo v veljavi dosednji odbitki in znižanja prejemkov. Samskim uslužbencem se znižajo osebne doklade za tretjino. Kazensko upokojenim se zmanjšajo pokojnine za polovico. Zelo občutno so se znižali prejemki prezidentu republike, ministrom, narodnim poslancem in senatorjem.

To bi bile v glavnem bistvene določbe, ki so bile izdane. Gmotni položaj češkoslovaškega uslužbenstva se je hudo poslabšal. Vse kaže, da bodo naši tovariši na Češkoslovaškem še dolgo občutili hude posledice teh določb, ki so tako kruto posegle v njihovo, doslej tako lepo urejeno življenje. Odstranitev omoženih žensk iz službe bo za marsikatero družino hud udarec. Onemogočenje sprejemanja žensk v javno službo bo zadalo pre mnogim uradniškim družinam težke skrbi, kam s hčerami. Tudi dveletna zapora za vstop v državno službo bo rodila težke posledice. Bodočnost češkoslovaškega javnega uslužbenstva se zdi hudo mračna. (Konec.)

in le v točno določenem stanovskem krogu, omogočen nadaljnji obstanek.

Trgovinski minister je odposlancem na njihovo spomenico izjavil tole:

»Razumel sem vašo prošnjo in se z njo strinjam. Očitno je, da so bile zakonske pooblastitve prekoračene in naperjene proti vašim skladom. Storili smo to napako mi in naša dolžnost je, da jo popravimo. Lahko računate na mojo polno podporo, treba pa je, da se organizirate in da vzajemno z nami sodelujete, da izdamo novelo k pravilniku. Sprejemam predlog o sklicanju ankete in vam obljubljam, da bom rok treh mesecev podaljšal na leto dni. To kar sem vam pravkar obljubil, smatrajete, da sem tudi podpisal.«

Odposlanci so bili tega zagotovila nad vse veseli in so se trgovinskemu ministru iskreno zahvalili za razumevanje in uvidevnost. S to izjavo je našim dobrotelnim ustanovam omogočen nadaljnji obstanek in nadaljnje plodnosno delo, vsaj dokler ne izide obljubljena novela pravilnika, ki bo pa upoštevala izjemni socialni značaj naših dobrotelnih skladov in drugih ustanov.

A. Birabeau:

Zelena suknja

Ponavadi je točno o polnoči gospod Garavan že v postelji. Ob polu devetih se konča večerja; ob trictret na devet poljubi gospod Garavan sina: »Lahko noč očka — lahko noč sinko!« in že stopi v svojo delavno sobo; prižge svetiljko, pripravi papir, odpre črninik, razpostavi potrebne knjige, odprte na straneh, kjer treba; ob devetih mu stara služkinja Marija prinese skodelico lipovega čaja, ki ga pije v majhnih požirkih, premišljuje. In nato napiše sto in petdeset vrstic knjige, ki jo ima v delu; svojčas se mu je pripetilo, da ni slišal biti dvanaest polnočnih udarcev na svoji emprijski uri; kasneje, prav res, že precejšnje število let jih sliši prav dobro. Ob poslednjem udarcu odloži pero, zapre črninik, ugasne svetiljko in gre naravnost v spalnico. Opolnoči in deset minut je že v postelji.

Nocoj je ob dvanaistem polnočnem udarcu odložil pero, toda ni odšel leč. Po polnovi ura vé, da je že prepozno; boji se motiti ljudi v spanju, če bi prevečkrat bila: da naznanja ure, ne bije več kot enkrat, dvakrat. Bila je dvakrat, gospod Garavan še ne spi. Še zmerom sedi tod pred papirjem, na katerega ne piše več, s plešo pod svetiljko, ki gori brez razloga. Odložil je pero kakor zelo utrujen človek položi glavo na blazino. Kakor utrujenemu plavčcu nenadoma omahnejo roke.

To je trenutek, kakršnega doživi mnogo ljudi. Srečni, ki ga ne dožive nikoli! Ena sama preprosta beseda... eno samo preprosto vprašanje, ki je strašno, če si ga zares zastaviš: »Čemu?« Čemu to delo tolikih let? Da bi dosegel — kaj? Grobl!

Opolnoči in deset minut bi se bil gospod Garavan moral vleči. Da ne čutiš utrujenosti, se ne smeš ustaviti. Ustavil se je. Ozrl se je nazaj. Pogledal je naprej. In zardel si je podoben jetniku, ki že dolga leta grebe predor pod zidovi svoje ječe; ko je začel vrtati predor, je mislil, da bo našel na koncu prostost; nato pa kar naprej vrta in vrta in ne misli nič več na konec, kakor stroj, zato ker je začel; zdaj, ko je prenehal za trenutek kopati, ve, da ne bo, če nadaljuje delo, nikoli prišel do belega dne... Srečni tisti, ki nikoli ne dožive tega trenutka!

Belo brado ima, malo las, šestdeset let. Slovit sociolog je. Napisal je petnajst debelih zvezkov, piše šestnajstega, prav tako debelega. Časih ga imenujejo »drugi mojster« v pismih, ki mu jih pisarijo: zlasti takrat, kadar kaj žele od njega. Kadar govore o njem v nekih resnih mesečnikih, pravijo: »učeni g. Garavan...« ali pa »odlični pisec knjige...« Član Instituta je: v omari v spalnici žro molji zeleno svečano suknjo, ki jo obleče enkrat na leto ali kadar umre kateri izmed tovarišev.

Imel je ženo, ki je skrbela za gospodinjstvo. Ima sina, ki je bil v gimnaziji. Hodi na morje, vsako leto za tri tedne, v počitniški družinski dom: opazuje ribiče na

obali in dobi hud glavobol, ker kot človek, ki zmerom tiči v sobi, ni navajen biti na prostem ob urah, ko sonce tako pripeka. Ima trak častne legije: to ni nič posebnega. Ko so ga sprejeli v akademijo, je bil predvsem zato vesel, ker je to vznemirilo štiri ali pet tovarišev. Kasneje so se pa navadili na to. On tudi. Piše vrstice vsak dan in vsak večer, vse do polnoči. Petnajst zvezkov, šestnajst kmalu. Čemu? Hišnica pozdravlja z večjim spoštovanjem bančnika iz tretjega nadstropja, ki je bil že dvakrat pod ključem.

Petnajst zvezkov, to je vse. Vse življenje! In kdo jih bo bral? In kaj mu je prineslo dragocenega to življenje? Bogastva ne, prav gotovo da ne! Slavo? Seveda, član Instituta je. Majhna slava, navzlic vsemu. Biti akademik v eni teh majhnih akademij, ubogih sorodnic Francoske akademije, to ni slava.

»Kakšno srečo sem vžil? Čemu sem koristil?«

To je trenutek, kakršnega doživi mnogo ljudi; srečni, ki ga ne bodo doživeli nikoli!...

Potop. Gospod Garavan se pogreza, se potaplja... Nekdanj so svetiljke utripale, kakor da osebno žive: kadile so se, pojemale so. Globoko žalost gospoda Garavana obvea električna svetiljka z enakomerno, neobčutiljivo svetlobo. Ura z nihalom trikrat na kratko odbije. Tedajci se zasliši v veži šum. Šum vrat, ki se odpirajo.

Ob treh zjutraj? Gospod Garavan se oboroži z grebljico od peči, stopi iz delav-

nice in zakriči: »Kdo je?« In prižge luč... In pred njim stoji neki akademik. Res, prav res, resničen akademik. Od pet do glave. Od pet do glave. Na glavi dvokrajni klobuk, ob boku sablja! Toda zelene suknje nosijo ponavadi bolj upognjeni hrbti in obrazi, ki jih je videti pod temi pokrivali, imajo več gub. Tale akademik pa utegne imeti osemnajst let. In gospod Garavan spozna svojega sina.

»Ti? Kaj naj pa to pomeni? Ob ti uri prihajaš domov? In v tem oblačilu?«

»Vse ti povem, oče...«

Sin nerazložno momi. Ves zardel je, oči so mu vroči. In oče bolje pogleda obleko...

»Toda, saj to je moja zelena suknja!«

»Res je, oče.«

»In zakaj si vzel mojo suknjo?«

»Da sem se preoblekel za maskiran ples, oče. Moral sem iti na maskeradno.«

Vse življenje, kajneda... edini vrhunec tega življenja je bil dan, ko je prvičkrat pod kupolo Instituta nanjel to obleko... Edine izpolnjene sanje... edine uresničene sanje!... Edina stvar, ki bi mu jo mogli zavidati, edina, ki je mislil, da jo na njem spoštujejo.

In glej! Glej, kaj drugi in njegov sin — njegov sin! — vidijo v ti suknji: obleko za maskrado!... Kaj ni dejal, da ni koristil ničemer? Koristil je sinu, da se je mogel preobleči nekega dne za maskiran ples!...

Uspešno delo pogrebnega sklada

Pogrebni sklad finančnih in drugih državnih nameščencev in upokojenev v Ljubljani je imel svoj redni občni zbor dne 5. februarja dopoldne v hotelu Miklič. Zborovanja se je udeležilo približno sto članov, kar pričja o živahnem zanimanju članstva za društveno delo.

Uvodoma je predsednik, viš. fin. svetnik g. Ivan Volčič, pozdravil navzoče in dal besedo tajniku, viš. davč. kontrolorju v pok. g. Antonu Adamiču, ki je podal dalje poročilo o delovanju pogrebnega sklada v minulem letu. Sklad šteje zdaj 498 članov, treba pa je, da se to število kar mogoče zviša. Zato je tajnik priporočal članom, naj agitirajo za vstop v pogrebni sklad, zlasti med mlajšimi tovariši. V minulem koledarskem letu je umrlo 11 članov sklada. Njihovi svojci so dobili po 5000 din posmrtnine. — Upravni odbor je imel 5 sej. Poročilo o likvidaciji prejšnjega »Pogrebnega sklada davčnih in fin. konceptnih uradnikov« je ugotovilo, da sedanjni pogrebni sklad ni podedoval od prejšnjega nobene premoženja, ker isti sploh ni nabral nobene glavnične rezervne, saj so se prispevki za vsak smrtni primer sproti izplačevali svojem umrlih, enkratni letni prispevek se je pa porabil za tekoče upravne izdatke.

Tajnikovo poročilo je občni zbor vzela na znanje, prav tako tudi poročilo društvenega blagajnika, upok. viš. davč. kontrolorja g. Fr. Prezlja. Iz poročila je posneti, da je konec minulega leta imelo društvo 69.141 din premoženja, ki se je do dneva občnega zbora zvišalo na 72.440 din. V minulem letu 1938. je pogrebni sklad izplačal

54.500 din pogrebnin. Odboru so zborovalci soglasno dali razrešnico.

Prav tako soglasno je bil vnovič izvoljen celotni stari odbor, in sicer so v njem razen že imenovanega predsednika, tajnika in blagajnika še naslednji gg.: odbornika Stanko Ribnikar, viš. davč. kontrolor, in Josip Šega, davč. služitelj, in njuna namestnika gg. Angelo Savnik, viš. fin. svetnik v pok., in Anton Vardijan, davč. inšpektor. — V nadzorni odbor sta bila izvoljena gg. pomočnik fin. direktorja v pok. Martin Spingler in načelnik v pok. Štefan Sušec.

Tudi za sedanje leto ostane po sklepu občnega zbora dosedanji mesečni in letni prispevek, to je vsak mesec po 15 din, enkrat na leto pa še prav toliko. Posmrtnina ostane tudi za leto 1939. dosedanja, namreč 5000 din.

Nato je predsednik opisal stališče društva nasproti znanemu pravilniku o nadzorstvu nad dobrodelnimi ustanovami, o katerem smo že večkrat pisali. Člani naj počakajo na uspeh odposlanstva, ki je bilo določeno, da izroči zadevno spomenico vseh podobnih človekoljubnih društev v Sloveniji beograjskim odločujočim činiteljem. (Tudi to spomenico smo že objavili, danes pa na drugem mestu prinašamo poročilo o uspeh tega odposlanstva, ki nam dajejo upravičenega upanja, da bo našim človekoljubnim ustanovam tudi za naprej mogoče redno delovati kakor doslej; op. ured.)

S ponovnim pozivom na agitacijo za pristop k pogrebnemu skladu je predsednik zborovanje zaključil.

Društvo pravosodne straže je zborovalo

V nedeljo dne 5. marca je v razpravni dvorani okrogne sodišča v Ljubljani polagal glavni odbor »Društva pravosodne straže kraljevine Jugoslavije v Ljubljani« na občnem zboru obračun svojega agilnega dela v minulem poslovnem letu.

Občni zbor je otvoril in vodil, ker je bil predsednik Ivan Možina radi bolezni odsoten, podpredsednik društva g. Jože Hočevar. Ugotovil je sklepčnost, saj se je letošnjega občnega zbora udeležilo članstvo v tako velikem številu, kakor dozdaj le malokdaj. Poleg vseh službe prostih paznikov ljubljanske jetnišnice se je občnega zbora udeležilo tudi večje število odposlancev društvenih podružnic, ki se nahajajo skoro na vseh sedežih okrognih sodišč v državi. Prišli so delegati iz Celja, Maribora, Novega mesta, Zagreba, Varaždina, Sarajeva, Banja Luke, Subotice, Splita, Tuzle in Mostarja.

Poslevoedeči podpredsednik g. Hočevar in tajnik g. Maks Gregore sta podala obširno poročilo o društvenem delu. Iz predsednikovega poročila posnemamo, da je društvo bilo lani zelo agilno na delu za izboljšanje gmotnega položaja nameščencev pravosodne straže. Sporazumno s sorodnim društvom stražarskega osebja kazenskih zavodov, ki ima sedež v Mariboru, je bila pravosodnemu ministru predložena obširna spomenica za izboljšanje gmotnega stanja, kakor tudi zahteva, da se končno v praksi uveljavijo uredbe, ki so bile že pred leti publicirane. Kljub obljubi na merodajnih mestih in intervencijam ter prošnjam, žal, še do danes ni stopila v veljavo nova uredba, od katere se pričakuje vsaj delno izboljšanje, dasi je že dolgo časa vse pripravljeno in ta uredba tudi dovršena.

Ah, on ne kriči: človek je, ki nima navade kričati. Toda dve grenki solzi se mu potočita na vsako stran obraza ob povešenih brkih. Mali akademik ju opazi in tedaj pade na kolena in zajeclja:

»Oče, sem ti kaj hudega storil?... Oprosti mi, nisem vedel, da napak delam... toda ta ples, vidiš, na vsak način sem moral iti tja... moral sem iti!... Zaljubljen sem oče! Ljubim! In ženska, ki jo ljubim, me je povabila na ta ples. Rekla mi je: »Hočem, da pridete! Če ne bi bil prišel... tako lepa je!... Toliko jih je, ki ji dvortijo!... Ah, moral sem iti. Rajši bi se bil ubil, kakor da ne bi bil šel tja!... Toda preobleka, če bi ti vedel, koliko ti velja! In saj nismo bogati... Tako sem se pa spomnil na tvojo suktnjo... niš nisem pomislil... oprostite oče, oprostite mi. Če bi le vedel, kako sem srečen zaradi tega!...«

Ah?... Res! Zelo dobro mu pristoji ta zelena suktnja. Suktnja akademika se prav dobro prilaga čednemu fantu... in oči se mu močno svetijo. temu fantu... Sreča... ljubezen... zaradi te suktnje...

Torej je le nečemu koristil gospod Garavan? Je! Najlepši vseh stvari...

Ubogi mož čuti, kako ga zapušča grenka žalost in kako ga prevzema milina. Sina prime za roko in z nekakim plahim upanjem zamrma:

»Je res, moj fant, srečen si?... Ljubis?... Je velika ta sreča?... Pa prav za res?... Pripoveduj sinko moj, pripoveduj...«

Pravosodna straža je predvsem zainteresirana na tem, da se dokončno uredi redna in pravočasna nabava službene obleke, oziroma da se zanjo izplača ekvivalent, kakor je to že dalj časa v praksi pri ostalih uniformiranih nameščencih. Osebe je nadalje zelo prizadeto zaradi nepravilnega oziroma različnega tolmačenja uredbe o napredovanju. Dasiravno bi morali vsi pazniki biti po treh letih dnevničarske služiteljske službe prevedeni v čin zvančnika, kakor je to v uredbi predpisano, so posamezniki v službi dnevničarja ali služitelja

politični pristaši pobirati po mestu milodare zanje.«

Popravljanje krivic. Zagrebški »Obzor« piše o Cvetkovičevi vladi tole: »Po-

Redek primer. Pred kratkim je prejela uprava našega lista od nekakega zavednega tovariša znesek 100 din. S tem je imenovani plačal v naprej naročnino za tekoče in prihodnje leto, ostanek 20 din je pa določil za tiskovni sklad našega lista z željo, da bi se »Naš Glas« kar mogoče lepo razvijal in razširil. Navajamo ta redki primer za vzgled drugim tovarišim v gmotno boljših položajih, kajti ta naš vzgledni prijatelj je po poklicu — zvančnik. Ko se mu s tem javno zahvalujemo, si ne moremo kaj, da ne bi tega javno sporočili tudi vsem drugim za vzgled in posnemanje.

Jubilej. Dne 4. marca je praznovan duševno in telesno čil in svež, svoj petinosemdeseti rojstni dan g. Ivan Skušek, upokojeni lustrator davčnih uradov. Jubilar, ki je dosegel s svojim več kot šestdesetletnim vestnim službovanjem v državni finančni službi gotovo edinstven rekord, preživlja svoj zares zasluženi pokoj v Ljubljani. Navzlic visokim letom si je g. Skušek ohranil vso svežino duha in zavidanja vredno telesno zdravje. S svojim vzglednim in vselej do skrajnosti objektivnim uradovanjem si je jubilar pridobil med tovariši ugled in priljubljenost, pri vseh pa, ki ga poznajo kot moža — poštenjaka in vzgled delavnega človeka, resnično spoštovanje. Naj bo g. svetniku Skušku, našemu dvajsetletnemu zvestemu naročniku, dano, da se bo še dolga leta enako zdrav in zadovoljen mogel veseliti življenja!

Najrevnejšim vdovam in sirotam državnih uslužbencev po delil! Hranilni in posojilni konzorcij, kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, 30 (trideset) podpor po 200 din. — Prošnje, ki morajo biti glede siromašnosti potrjene od pristojnega oblastva, naj se vložijo na naslov imenovane kreditne zadruge najpozneje do 1. aprila t. l.

Milodare za odpuščene uradnike in železničarje so začeli zbirati v Sarajevu — je dobesedno poročal ljubljanski »Slovenski dom« dne 8. marca t. l. »Hrvatsko časopisje se zadnje dni mnogo bavi z bedo 41 železniških uradnikov, služiteljev in delavcev, ki so biti takoj po volitvah odpušteni, ker so glasovali za listo dr. Mačka. Vsi ti so bili opuščeni iz državne službe na zahtevo dr. Stojadinovića, nekateri, ki so imeli že izpolnjeno osnovno pokojninsko dobo, pa so bili poslani v prisilni pokoj. Časopis pravijo, da javnost z gotovostjo pričakuje, da bo nova vlada odpuščene in upokojene uslužbence sprejela nazaj v službo, vendar se pa to do sedaj še ni zgodilo. Da bi rešili žrtve političnega maščevanja pred bedo in propadom, so začeli njihovi

tudi po deset in še več let. Na ta način je osebje zelo prikrajšano pri odmeri pokojnine in seveda tudi pri plači.

Glavni odbor je lani zelo agilno posredoval za odpravo raznih nedostatkov pri različnih edinicah ter delno z intervencijami tudi uspel.

Iz tajniškega poročila posnemamo, da je v preteklem letu pristopilo k društvu 78 članov, tako da šteje društvo nekoliko manj kakor 400 članov. Seveda pa bi bilo število članstva še precej višje, če bi se vsi nameščenci zavedali, da je le v združiti in pod enotnim vodstvom možno doseči uspehe, kakor jih nikdar ne more posameznik.

Društveni promet je lani porastel za preko 40 %, kar je znak velike agilnosti glavnega odbora. Iz poročila tajnika g. Gregorca smo posneli, da so merodajni faktorji predlogom in prošnjam društva naklonjeni, zaradi česar obstoja upanje, da bo končno urejeno pereče vprašanje teh nameščencev, ki morajo opravljati težko, naporno in časih tudi smrtno nevarno službo in da se jim zato prizna tudi primerna nagrada s tem, da se jim omogoči stanu primerno življenje.

Blagajnik g. Ivan Pečar je podal blagajniško poročilo, iz katerega je videti, da se je v društvu pametno gospodarilo, saj je gmotno stanje društva zelo zadovoljivo. Lani so bili trije smrtni primeri. Za vsak primer izplača društvo sorodnikom člana ali njegove žene posmrtnino v znesku 1200 dinarjev. Koliko je vredna ta izdatna podpora v največji sili in potrebi, more razumeti le tisti, ki je to sam poskusil. Pomniti pa je, da za to posmrtnino ni treba članu plačevati nikakih posebnih prispevkov, temveč se ista izplačuje iz redne članarine, ki znaša 5 din na mesec. Iz navedenega se jasno vidi, kako je društvo članstvu ne samo potrebno v strokovnem pogledu, ampak tudi koristno v največji sili in potrebi.

Na občnem zboru je članstvo soglasno izvolilo tudi za tekoče leto stari odbor s predsednikom Ivanom Možino, podpredsednikom Jožetom Hočevarjem, tajnikom Maksom Gregorcem in blagajnikom Ivanom Pečarjem na čelu ter na ta način najboljši pokazalo svoje zaupanje in zahvalo glavnemu odboru za agilno delo.

Občni zbor je bil po sprejetju različnih predlogov zaključen ob 20. uri v popolni harmoniji in prijateljskem razpoloženju.

Vestnik

politični pristaši pobirati po mestu milodare zanje.«

Popravljanje krivic. Zagrebški »Obzor« piše o Cvetkovičevi vladi tole: »Po-

Iz organizacij

Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbencev dravske banovine ima svoj 9. redni občni zbor v nedeljo, dne 26. marca 1939, ob 9. uri zjutraj v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani. — Dnevni red: 1. Konstituiranje občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo pregledovalcev računov. 4. Dopolnilne volitve. 5. Predlogi odbora. 6. Predlogi članstva. 7. Slučajnosti. — Ob nesklepnosti bo pol ure pozneje prav tam z istim dnevnim redom nov občni zbor, ki bo sklepal veljavno neglede na število prisotnih članov.

Zborovanje poštnih uradnikov. Ljubljanski pododbor Združenja uradnikov p. t. t. stroke ima svoj redni občni zbor dne 19. marca ob 15. uri v prostorih Pošnega doma na Tyrševi cesti v Ljubljani. Dnevni red je običajen. — Prvotno je bil občni zbor določen za dan 5. marca, pa se tedaj ni mogel vršiti.

Obveščanje članstva. Ljubljanski pokrajinski odbor UJNZB je sklenil, da bo v osrednjem glasilu organizacije redno objavljati vsebino obravnav na sejah pokrajinskega odbora, da bodo člani sproti stalno poučeni, kaj odbor dela in da bodo mogli presoditi ali je njegovo delovanje pravilno. Ljubljanski odbor smatra tudi, da bi enako moral ravnati tudi osrednji

ročali smo že, da se je vlada g. Cvetkovića odločila vrniti v državno in samoupravno službo uradnike, ki so glasovali za listo dr. Mačka, pa jih je zato odpustil dr. Stojadinovićeve režim. Je pa še mnogo državnih in samoupravnih nameščencev, ki so bili odpušteni zaradi svojega političnega prepričanja že pred volitvami. Tudi te uradnike in nameščence bi bilo treba čim prej poklicati nazaj v službo, kakor tudi popraviti vse krivice in posledice preganjanj vseh opozicijskih uradnikov. Naša javnost pričakuje od Cvetkovićeve vlade, da bo vse te krivice čim prej popravila. Te opazke veljajo tudi za druge kraje in ne samo za Hrvatsko in pričakujejo posvoda, da se bodo obljube in napovedi predsednika vlade gosp. Cvetkovića izpolnile. (»Kmetški list.«)

Uvrstitev v prvi draginjski razred. Nedavno so poročali listi, da se občinski odbor in prebivalstvo morskega kopališča Crikvenice poteguje za uvrstitev kraja v prvi draginjski razred. To utemeljuje z okolnostjo, da je bil tudi Dubrovnik kot izrazito morsk letovišče in turistično mesto uvrščen v I. razred, kjer je tudi že Sušak, od koder dobivajo crikveniški trgovci in gostilničarji svoje zaloge. To utemeljevanje je gotovo pravilno in bi bilo prav, da se tudi Crikvenici prizna prvi razred, toda prav tako bi se moralo isto priznati tudi Bledu, Rogaški Slatini in drugim našim zdraviliščem, prav tako pa tudi obmejnim mestom, kakor sta na pr. Maribor in Jesenice, pa tudi Celju, Ptujui itd.

Staležnik davčnega uradništva. Ljubljansko poverjeništvu Združenja davčnih uradnikov je izdalo staležnik davčnih uradnikov in pripravnikov na področju finančne direkcije v Ljubljani. Staležnik obsega najprej pregled vseh davčnih uprav, ki jih je zdaj 36, in pri njih službujočega strokovnega osebja, arhivskih uradnikov, zvančnikov in služiteljev. Dodan je staležnik davčnega uradništva po stanju na dan 1. januarja 1939., tako da je mogoče za vsakega posameznika takoj ugotoviti čin, rojstne podatke in dan in leto vstopa v drž. službo. Knjižica je prav lično natisnjena in bo prav dobro služila ne le članstvu, temveč vsem, ki se zanimajo za osebna vprašanja v davčni stroki.

Nov finančni list. V Beogradu je pričel izhajati nov mesečni za finančno zakonodajo, z imenom »Finansijski glasnik«. Izšla je že januarska številka na 20 straneh velikega formata in objavlja hrvatske članke, tiskane z latinico. Med sodelavci so navedeni razni uradniki finančnega ministrstva oz. beograjske fin. direkcije. List se naroča pri upravi »Finansijskega glasnika« v Beogradu, poštni predal 554. Naročnina za vse leto znaša 150 din, za državne in samoupravne uradnike pa 60 din.

odbor organizacije v Beogradu, ker se le na ta način z objavljanjem dejstev, dokazov in statistik da uspešno dokazovati upravičenost železničarskih zahtev.

Za poštarski dom v Beogradu. Beograjska sekcija Združenja uradnikov p. t. t. stroke je bila že lansko pomlad sklenila, da ustanovi sklad za zidanje doma poštarnikov v Beogradu. V odbor tega sklada so bili izvoljeni posamezni društveni člani, in celo nekateri nečlani, ki se zanimajo za načrt. Odbor je posvetil poglavito pozornost zbiranju gmotnih sredstev, ki naj omogočijo izvedbo načrta. Izdal je nabiralne pole in listke, ki bodo razposlani društvenim zaupnikom za zbiranje prispevkov. Kdor daruje za stavbni sklad 9000 din, postane veliki dobrotnik, za 5000 din dobi častni naziv dobrotnika. Utemeljitelj postane kdor plača 500 din, pomagac pa plača vsaj 100 din v sklad. Zidanje poštarskega doma v Beogradu je res potrebno, ker zdaj tudi društveni lokali niti od daleč ne ustrezajo zahtevam. Izvršni odbor Združenja ima eno samo sobo, ki meri komaj 16 kvadratnih metrov, kjer je pa tudi blagajna organizacije, uredniški odbor in vsi odseki. Tudi sedanji poslovni prostori beograjske sekcije so popolnoma nezadostni.

Upokojenec

Intervencija upokojenev v Beogradu. Zaradi spremembe vlade je začasna zveza upokojenških društev, ki jo vodi zdaj zagrebška organizacija, sklenila na predlog somborskega Združenja upokojenev za dunavsko banovino, da skliče na dan 24. februarja v Beogradu sejo zastopnikov vseh društev upokojenev. Na seji naj bi se postavila spomenica, ki naj vsebuje poglaviti zahtevi upokojenev: povišanje prejemkov na višino v letu 1935. in nepogojno izenačenje staroupočenje. Tudi naj bi se odstranile vse omejitve glede prejemanja doklad. Odposlanci upokojenških društev so se res sestali in 25. februarja jih je sprejel predsednik vlade, nato predsednik narodne skupščine, predsednik senata in predsednik finančnega odbora. Odpo-

slanci so prejeli obljube, da se bo v okviru proračunskih kreditov skušalo ugoditi njihovim željam. Kakih posebnih kreditov pa v načrtu proračuna za ta namen doslej še ni. Ljubljansko društvo je zastopal predsednik dr. Ivan Vrtačnik.

Posnemanja vreden vzgled. Društvo jugoslov. državnih in samoupravnih upokojenev v Mariboru nam je sporočilo, da je njegov odbor sklenil, iz čistega prebitka društvene božičnice (o kateri smo že objavili obširno poročilo) pokloniti staremu upokojenku Janezu Maroltu v Kostanjevici na Krki kot podporo znesek 100 din. Mariborsko društvo upokojenev nam je denar že nakazalo z iskreno željo, da bi se gosp. Marolt še dolgo časa veselil svojega življenja. Ker je pa častitljivi 98 letni starček

dne 12. februarja izdihnil, smo prejeli znesek po želji navedenega upokojskega društva poslali v Kostanjevico njegovi 80 letni vdovi.

Izplačevanje pokojnin žel. upokojen-
cem. Od dravske finančne direkcije smo prejeli to-le uradno pojasnilo: »Po odredbi ministrstva za finance z dne 1. febru-
arja 1939., št. 7841/II, od 1. aprila 1939. da-
lje osebnih pokojnin železničarjev in rod-
binskih pokojnin njih svojcev, ki gredo v
breme državnega proračuna, ne bodo več
izplačevale finančne direkcije, ampak di-
rekcije drž. železnic. — Finančne direk-
cije bodo obdržale le izplačevanje rodbin-
skih pokojnin v breme uradniškega pokoj-
ninskega sklada, torej pokojninskih prej-
emkov vdov in otrok po tistih železniških
uslužbencih, ki so umrli po 1. aprilu 1931.,
ko je stopil v veljavo zakon o uradnikih
iz 1. 1931. — Vloge in dopise, ki se nana-
šajo na prvo skupino žel. upokojencev iz
dravske banovine, bo treba od 1. aprila

1939. dalje nasloviti na direkcijo državnih
železnic v Ljubljani, vloge in dopise glede
pokojninskih prejemkov žel. vdov in otrok
iz dravske banovine, katerim se izplačujejo
pokojninski prejemki iz uradniškega pokoj-
ninskega sklada, pa na dravsko finančno
direkcijo v Ljubljani.«

Težave železniških staroupokojencev.
Konec februarja so v Beogradu posredovali
odposlanci društev upokojenih železničar-
jev za izboljšanje gmotnega položaja staro-
upokojencev. Na odločujočih mestih so
predložili spomenico, s katero zagovarjajo
popolno izenačenje prejemkov železniških
staroupokojencev s pokojninami nanovo
upokojenih železničarjev. V finančnem mi-
nistru so prejeli zagotovilo, da se bo nji-
hova prošnja obravnavala tudi pri do-
končni odločitvi o državnem proračunu.
Seveda zaenkrat v predlogu proračuna za
kako izenačenje še ni nobenih kreditnih
postavk. Brez denarja je pa tudi izenače-
nje težavno.

drugim uslužbencem brezplačno na razpo-
lago veliko stavbišče, za zidanje družinskih
hiš bo pa preskrbela osebu še brezobrestno
posojilo. Ta uradniška stanovanjska kolo-
nija bo imela približno sto enodružinskih
hišic z vrtovi in nasadi. Z izvajanjem na-
črta se prične v kratkem in bo s tem izpol-
njena davna želja subotičkih mestnih usluž-
bencev. Naselbina bo zrastle v mestnem
okraju Paliču. Treba bi bilo, da bi tudi
druge občine v državi enako podpirale vsaj
svoje uslužbenstvo, če že ne morejo po-
skrbeti za vse javne nameščence, da bi si
mogli postaviti vsaj skromne lastne do-
move.

Neplačani socialno-zavarovalni prispev-
ki. Okrožnim uradom za zavarovanje delav-

cev so delodajalci dolžni za več kot 110 mi-
lijonov dinarjev neplačanih prispevkov. Ker
plačujejo delavci oz. nameščenci sami polo-
vico teh zavarovalnih prispevkov, so torej
delodajalci pridržali 55 milijonov dinarjev,
ki so last delojemalcev, katerim to polovico
prispevka vselej ob izplačilu mezd oz. plač
kar odtrgajo. Seveda ti milijoni sploh ni-
koli niso bili delodajalski denar, temveč
so samo od uslužbencev »izposojeni«.

Obveščamo, da so dospele velike
pošiljke modnih tkanin za pomladna
oblačila in priporočamo ogled in nakup
v manufakturi Novak na Kongresnem
trgu.

Zadružne vesti

Iz ljubljanske Nabavljalne zadruge na
Vodnikovem trgu 5. Zadruga ima v svoji
trgovini na dvorišču poseben oddelek za
prodajo manufakture, na kar opozarjamo
člane. Ima stalno v zalogi veliko izbiro raz-
nega platna, šifona in drugega blaga za te-
lesno in posteljno perilo. Na izbiro so iz-
gotovljene brisače, jedilni prtiji, namizni
prti, žepni robci itd. — Zadruga posreduje
članom nakup prvovrstnih šivalnih strojev
in koles. — Prav tako si morejo člani na-
baviti s posredovanjem naše zadruge blago
za obleke in obutev na obroke. Nakazila
za razne tvrdke dobijo člani v zadružni
pisarni.

Članom naših kreditnih ustanov! 1. Na-
lagajte vse svoje prihranke v stanovske
kreditne zadruge, kajti te pridobe z njimi
sredstva, da pomagajo tovaršem v stiski.
2. Svojo zadrugo, ki ti pomaga v sili, pod-
piraj s tem, da tudi nalagaš prihranke v
njej. 3. Če si si izposodil denar, glej, da
ga pravočasno vrneš. Ne dopusti, da te po-
večkrat terjajo, kajti s tem otežuješ poslo-
vanje svojega zavoda.

Hranilni in posojilni konzorcij v Ljub-
ljani. Ta naša najstarejša kreditna zadruga
je imela dne 7. marca občni zbor. O po-
teku zelo dobro obiskanega zborovanja,
kjer je odbor zadruge podal članom ob-
račun svojega plodnega dela, nam je ob-
ljubljeno izčrpno poročilo, ki ga objavimo
prihodnjic.

Iz naše Zveze. Lani je število v Zvezi
nabavljalnih zadrug drž. uslužbencev vča-
njenih zadrug naraslo za 21, tako da je
štela ista konec leta že 325 zadrug. Od teh
je 132 nabavljalnih, 167 kreditnih, 16 stavb-
nih in 10 proizvodnih zadrug razne vrste.
Blagovni promet naše Zveze je lani znašal
93 milijonov dinarjev. Vseh članov so
imele zadruge nad 160.000. Lepo se raz-
vija tudi naše zadružno zavarovanje. Ko-
nec minilega leta je bilo že 19.897 zavaro-
vancev, ki so se zavarovali za skoro 30 mi-
lijonov dinarjev. Videti je, da se državno
uslužbenstvo zmerom bolj zaveda važnosti
in koristnosti svojih zadružnih ustanov, in
da zlasti tudi zavarovanje zavzema vedno
širše kroge.

Socialna politika

Nova ureditev hišne lastnine. V osnut-
ku prihodnjega finančnega zakona je tudi
pooblastilo za justičnega ministra, da more
predpisati uredbo z zakonsko močjo o usta-
novitvi nadstropne in stanovanjske lastni-
ne. S to nujno potrebno spremembo dolo-
čil o lastnini nepremičnin, bo znatno omi-

ljena stavbna delavnost, ker bo z njo omo-
gočeno najširšim slojem, da si s svojimi
skromnimi sredstvi preskrbe lastna stano-
vanja oz. fizične dele poslopij, kar je bilo
doslej nemogoče.

Uradniška stanovanja. Mestna občina
v Subotici bo dala svojim uradnikom in

Nove knjige

»Mladika«. V letošnji letnik je stopil
ta dobro urejvani in lepo opremljeni dru-
žinski list v novi obleki. Ne le platnice,
temveč tudi notranjost je tiskarsko pre-
urejena, in sicer prav posrečeno. Kakor
dosedanji letniki, je tudi ta, ki je že
dvajseti, vsebinsko prav pisan in zanimiv.
Kot uvodno povest prinaša J. Jalna »Trop
brez zvoncev«. S prispevki v prozi sode-
luje več znanih pisateljev, med njimi St.
Cajnkhar, J. Likovič, B. Magajna, J. Po-
gačnik in drugi. Mnogo je pesniških pri-
spevkov mlajših pesnikov. List prinaša tudi
prevod romana R. Albecka »Bila je žena«. Poljudno
znanstvene spise predstavljajo članki o zdravniških
odkritjih R. Kocha, spis o tehniki v starem veku, članek
iz prirodoslovja »Med njivami in travniki« in še
več drugih. Prva in deloma druga številka
sta posvečeni spominu in delu med vojno
padlega mladega poeta in risarja Jožeta
Cvelbarja. Objavljeno je tudi večje število
njegovih risarskih del. Razen teh prinaša
»Mladika« mnogo ilustracij z raznih podro-
čij: otroške portrete starih in sodobnih
slovenskih slikarjev, izbor sodobne grafike

in več ujedenk iz slavite Goyeve zbirke
»Strahote vojne«. — »Mladika« je gotovo
najlepši slovenski družinski mesečnik, ki se
sam priporoča. Velja za vse leto samo 84
dinarjev in se naroča v Celju, Mohorjeva
tiskarna.

Obleke kemično čisti, barva, plesira
in lika tovarna J O S. REICH.

»Zdravje«. Izšla je prva številka letoš-
njega letnika tega odličnega slovenskega
poljudno znanstvenega mesečnika. Vsebina:
Nove ideje. — Dr. Ivo Pirc: Patologija pre-
hrane. — Dr. Kocijančič: Higijensko odva-
janje odpadkov. — Dr. M. Valentinčič:
Otroška ohromelost. — S. N. Jarnovič: Za-
piski ob sestrskem delu v okrožju breži-
škega dispanzerja. — Zlato in dragi kamni
v medicini. — Glasnik higijenskih ustanov.
— Od tu in tam. — Dobro da veš. —
»Zdravje« se naroča v Ljubljani, Pred Ško-
fijo in velja za vse leto 30 din. List je iz-
šel z novim ovitkom in je prav lepo oprem-
ljen in poln zanimivega in koristnega gra-
diva. Poučni mesečnik priporočamo vsem
našim bralcem.

Zdravje

Da se odvadimo kajenja, si pomagamo
z nekaj injekcijami transpulmina. Tobak
dobi neprijeten okus, in nam ni prav nič
težko odvaditi se ga.

Morska voda, zaužita v majhnih mno-
žinah, dobro vpliva pri težkočah preosno-
ve. V večjih množinah uživana pa za člo-
veško telo ni pripravna.

Kralj. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ Telef. 2673
LJUBLJANA DELIKATESE Najnižje cene
Skrbna postrežba! SPECERIJA Sveže blago!

Kupujte svoje potrebščine
pri tvrdkah ki inserirajo
v „NAŠEM GLASU“

KROJAŠKI ATELJE
Fran Iglič
LJUBLJANA - PRAŽAKOVA ULICA
Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Izdeluje se za
dame in gospo-
de po najnovej-
ših krojih. La-
stna zaloga mo-
dnega blaga.

Priporočamo tvrdko
M. TIČAR
LJUBLJANA
za nakup pisarniških
in šolskih potrebščin

Odlično!
boste oblečeni, če kupite za pomlad
novosti za obleke, plašče, kostume itd.
v naši najbolje sortirani trgovini po
znano ugodnih cenah.
MANUFAKTURA NOVAK
Ljubljana, Kongresni trg
—> pr i n u s k i c e r k v i <—

KNJIGARNA
UČITELJSKE TISKARNE
priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo
vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna
izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigarna spre-
jema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse
domače in inozemske liste, revije itd. Velika
izbira pisemskega papirja, razglednic in slik.
Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

Ljubljana Frančiškanska ul. 6
Telefon št. 3397 ● Rač. pošt. hran. 10.761
Maribor Palača Banov. hran.
Telefon št. 2628
Izdeluje diazo-amoniak papir „JASNIT“
za kopiranje, ki je edni 100% domač
zdelek te vrste v državi.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ
Kreditna zadruga državnih uslužbencev
v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši
Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874.
Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413.
Posojila do Din 10.000.— vsem javnim nameščencem
po 7% proti zavnami na plačo na prvem mestu in poroštvo.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin c. z. z o. z.
Ljubljana, Vodnikov trg št. 5 ♦ Telefon št. 4421

*Širite
zadružno misel
med svojimi
tovariši!*

Državni uslužbenci! Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna
prodajalna. V zalogi ima vedno sveže špecerijsko blago. Dostava na dom brez-
plačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi
ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, jedilni pribor, ki ne rjavi, itd.